

[Aksel Larsen.]

gen var af den mening, at der var nogen som helst valutakrise og pengemangel, havde regeringen meddelt NATO, at vi ikke agter at foretage disse efterindkaldelser. Når det er sådan, synes jeg ærlig talt, at det er lige letfærdigt nok, at man i samme nu tillader sig at sige: vi var ellers indstillet på at foretage efterindkaldelser, men nu dropper vi det, og så vil det sige, at vi skærer tjenestetiden ned. Men bevares; der er da senere sket fremskridt. Nu foretager man ikke den aritmetiske nedsættelse af tjenestetiden, men reelle nedsættelser, selvom de ikke er tilstrækkelige.

Jeg er meget glad for det, der blev sagt rent ud af forsvarsministeren her, nemlig at denne nedsættelse af tjenestetiden gennemføres af politiske grunde, at det er en politisk beslutning, der er taget. Jeg synes, at sådan bør det være. Det skal ikke være hverken fremmede magter eller de militære sagkyndige, der skal bestemme noget sådant. De kan naturligvis have deres mening og give deres råd, men afgørelsen skal træffes ad politisk vej, og hvordan det nu end er gået eller ikke er gået, er man altså ad politisk vej nået til, at man i hvert fald sætter tjenestetiden ned med to måneder — jeg savner blot stadig oplysning om, hvornår det skal træde i kraft — og at man i hvert fald vil udsætte efterindkaldelsernes begyndelse et år. Jeg håber, at udviklingen vil gå sådan, at man vil føle sig nødsaget til at træffe politiske beslutninger om yderligere nedsættelse af tjenestetiden. Det vil være i høj grad forsvarligt, og det vil navnlig være forsvarligt overfor dansk ungdom og overfor Danmarks økonomi.

Jeg takker også for den åbne erklæring om, at det nej, der blev sagt til stationering af fremmede tropper i Danmark, var et politisk nej. Denne åbne erklæring kan kun opfattes sådan, at socialdemokratiet er blevet klar over, at befolkningen og navnlig socialdemokratiets vælgere ikke ville tolerere en sådan stationering, og at man af den grund sagde nej. Det er da også senere blevet bekræftet af det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen, at dette også er hans opfattelse, men jeg synes, det er godt, at det bliver sagt af en minister fra folketingets talerstol.

Må jeg iøvrigt overfor den regnskabs-

aflægelse, forsvarsministeren kom med, gøre opmærksom på, at vi er inde i en meget farlig udvikling i militærudgifterne. I 1950—51 var de 363 mill. kr., i 1953—54 var de 891 mill. kr. De skulle i 1954—55 have været 1 125 mill. kr. og i 1955—56 1 270 mill. kr., men efter regeringens planer og spareforholdsregler bliver de for disse to år i stedet henholdsvis 940 og 977 mill. kr. Det er ganske vist ikke alle militærudgifterne her i landet. Det er jo så snildt indrettet med statens budget, at en mængde militærudgifter gemmes på andre budgetter, indenrigsministeriet, socialministeriet o. s. v. Det er også sådan, at en del militærudgifter gemmes på kommunernes budgetter. Alene på de forskellige andre ministeriers budgetter finder man skjulte militærudgifter på et halvt hundrede millioner kroner. Hvor stort kommunernes bidrag er, ved jeg ikke, men det er i hvert fald kolossale summer, vi er nået op på, og forsvarsministeren erkender selv, at jo flere materielanskaffelser man foretager, jo større apparat man bygger op, des større driftsudgifter og vedligeholdelsesudgifter. Det er vist på høje tid, man tager reb i sejlene med hensyn til forsvarsapparatets opbygning, for ellers tager det fuldkommen magten fra regeringen og de bevillende myndigheder.

Det er godt, man er nået dertil, at man er begyndt at spare, selvom besparelserne naturligvis ikke er tilfredsstillende, når man trods besparelserne alligevel får adskilligt højere militærudgifter i indeværende år, end man havde i fjor, og de yderligere skal stige til næste år. Men det er også godt af en anden grund, for når regeringen har måttet beslutte sig til at spare på dette område, så ligger deri ikke alene en handling under en vis nødvendigheds tryk, men også en erkendelse af, at militærudgifterne er en stærkt medvirkende faktor til valutamanglen. Jeg takker for denne erkendelse.

Vi opfordrer regeringen til at gå videre, dels ved yderligere at sætte militærudgifterne ned, dels ved erkendelse af, at valutakrisens årsager er dem, vi kommunister har påpeget. Den højtærede statsminister har i sin replik i formiddags givet en hel masse konkrete grunde til, at der er gået svind i Danmarks valuta i de sidste måneder, og det er muligt, at hver enkelt af disse